

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«16 травня» 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри глобальної
економіки
Протокол № 15 від 15 травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ВДОВЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Економіка підприємства»
Людмила СТЕПАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства
Факультет	Економічний
Розробники	професор кафедри глобальної економіки Анатолій ДІБРОВА д.е.н., професор доцент кафедри глобальної економіки Олена КІРЕЙЦЕВА к.е.н., доцент

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни

Державне регулювання економіки

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15
Практичні, семінарські заняття	30
Екзамен	
Самостійна робота	135
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування системи знань з методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки в ринкових умовах господарювання.

Головними завданнями дисципліни є:

- формування у студентів ґрунтовних теоретичних знань, що дозволить їм аналізувати складні економічні процеси учасником яких є держава, приймати обґрунтовані рішення щодо забезпечення ефективного розвитку національної і регіональної економіки;
- узагальнення наявного у світовій практиці досвіду ефективного формування, функціонування і розвитку механізму державного регулювання економіки;
- розвиток навичок прийняття обґрунтованих рішень, що забезпечують позитивний організаційний вплив держави на умови і поведінку суб'єктів підприємницької діяльності.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.

СК5. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

Програмні результати навчання:

ПРН03.Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН04.Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. ПРН05.Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН09.Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН11.Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Наукові основи державного регулювання національної економіки														
Тема 1. Державне регулювання як метод управління економікою	2	26	2	4			20							
Тема 2. Основи методології та організації державного регулювання економіки	1,5	25	2	3			20							
Тема 3. Стратегія соціально-економічного розвитку країни	1	14	2	2			10							
Тема 4.Фінансово-	1	14	2	2			10							

бюджетна та грошово-кредитна політика													
Тема 5. Інституційні чинники розвитку національної економіки.	1	13	1	2			10						
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	1	13	1	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	7,5	105	10	15			80						
Змістовий модуль 2. Основний інструментарій управління національною економікою													
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1,5	19	1	3			15						
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції	1,5	14	1	3			10						
Тема 9. Державне регулювання розвитку регіонів	1,5	14	1	3			10						
Тема 10. Соціальна політика держави	1,5	14	1	3			10						
Тема 11. Державне регулювання природоохоронної діяльності	1,5	14	1	3			10						
Разом за змістовим модулем 2	7,5	75	5	15			55						
Екзамен		10											
Усього годин		180	15	30			135						

3. Теми практичних занять

Теми		Кількість годин
1.	Державне регулювання як метод управління економікою	4
2.	Основи методології та організації державного регулювання економіки	3
3.	Стратегія соціально-економічного розвитку країни	2
4.	Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика	2
5.	Структурна та інвестиційна політика	2
6.	Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності	2
7.	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3
8.	Державне регулювання цін та інфляції	3
9.	Державне регулювання розвитку регіонів	3
10.	Соціальна політика держави	3
11.	Державне регулювання природоохоронної діяльності	3
Усього		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державного регулювання сучасної економічної системи	20
2	Державне регулювання в умовах військового стану	20
3	Стратегія соціально-економічного розвитку країни	10
4	Державне регулювання післявоєнної відбудови України	10
5	Роль та місце прогнозування в системі державного регулювання економіки.	10
6	Перспективи розвитку макроекономічного прогнозування в Україні	10
7	Державне регулювання інноваційної діяльності України	15
8	Державне регулювання цін під час війни	10
9	Усунення наслідків війни в регіонах.	10
10	Міжнародна діяльність України в умовах військового стану	10
11	Усунення наслідків техногенних катастроф	10
	Разом	135

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен
- модульні тести
- розрахункові роботи

6. Методи навчання:

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої	Оцінка національна та результати складання
-------------------------	--

освіти, бали	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1394>.
2. Діброва А.Д., Кірейцева О.В. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Державне регулювання економіки» ОС „Бакалавр” денної та заочної форми навчання спеціальності 051 „Економіка” ОП „Економіка підприємства”. Київ : НУБіП України. 2021. 43 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки : навч. посіб. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, М-во аграр. політики і продовольства України, ВНАУ. Київ : Хай-Тек Прес, 2019. 427 с.
2. Архієреєв С.І., Демьохіна О.О., Євтушенко В.А., Козуб Д.А., Рябова Т.В. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. 205 с.
3. Гриньова В.М., Новікова М.М. Державне регулювання економіки: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Харківський національний економічний ун-т. Х."ІНЖЕК", 2020. 736 с.
4. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук [та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. К.: КНЕУ, 2019. 334 с.
5. Державне управління регіональним розвитком України: монографія за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2018. 288 с.
6. Державна політика стабілізації фінансів підприємств: монографія [А.І. Даніпенко, В.В.Зимовець, О.М.Кошик та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України А.І.Даниленка ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. Київ: 2018. 452 с.
7. Державна фінансова політика економічного розвитку. Зимовець В. В. ; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. Київ : 2019. 355 с.
8. Національна економіка: навч. посіб. П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін.] ; за заг. ред. А. Г. Савченка. Київ : КНЕУ, 2018, 646 с.
9. Економічна безпека держави: інноваційні фактори: [монографія] Пабат Олександр Вікторович ; Нац. акад. наук України, Ін-т регіон. дослідж. Л. : Ін-т регіон. дослідж. НАН України, 2018. - 165 с.
10. Державний сектор економіки: теорія, методологія, управління розвитком : монографія. О. В. Пильтяй, Київ : 2020. 392 с.
11. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації. Київ: Ніка-Центр, 2019. 406 с.
12. Барінов В. В. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] В. В. Барінов, Г. І. Скорик. Львів. Видавництво Львівської політехніки, 2018. 473 с.
13. Карамішев Д. В. Концепція інноваційних перетворень: міжгалузевий підхід до реформування системи охорони здоров'я (державно-управлінські аспекти) : монографія. Х. 2019. 304 с.
14. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.]. Львів. 2019. 352с.

15. Мельник С. В. Механізм регулювання соціально-трудої сфери України : монографія . К. Видавництво “Соцінформ”, 2019.
16. Мельниченко О. А. Підвищення рівня та якості життя населення: механізм державного регулювання : монографія. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2018.
17. Управління соціальним і гуманітарним розвитком : [навч. посіб.] [В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, Е. М. Лібанова та ін.] ; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського : у 2 ч. К. НАДУ, 2019.
18. Шевчик Б. Сучасні економічні теорії глобальних систем. Львів, Новий світ-2000, 2018. 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Сенишин О. С., Горинь М. О., Кундицький О. О. Державне регулювання економіки.: підручник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 334 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/PIDRUCHNYK_DERZHAVNE-REHULYUVANNYA-EKONOMIKY_Senyshyn-Horyn-Kundytskyy.pdf (дата звернення: 1.06.2022).
2. Національна бібліотека імені Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1250> (дата звернення: 1.06.2023).
3. Енциклопедія сучасної України : веб-сайт. URL: <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
4. Президент України : Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
5. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
6. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
7. Представництво Європейського Союзу в Україні : офіційний веб-сайт. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232